**Mondelinge vragen gemeenteraad**

| | |
|---|---|
| **onderwerp:** | Actualiteit over mogelijke ontruiming Vluchthaven en het initiatiefvoorstel Perspectief bieden: een proactief vreemdelingenbeleid) |
| **partij:** | Moorman, Groot-Wassink |
| **aangemeld:** | Ja |

**Vragen:**

**Indien de uitspraak negatief uitvalt voor de vluchtelingen, Is het college het dan met PvdA en GroenLinks eens dat de gemeente een zorgplicht heeft voor de groep kwetsbare vluchtelingen in de Vluchthaven? Zo ja, hoe gaat u dat organiseren en op welke termijn? Zo nee, waarom niet?**

- De gemeente vult haar zorgplicht voor medisch kwetsbaren in zonder aanziens des persoon. Ongedocumenteerd of niet. Dit hebben wij altijd al gedaan. Personen die na beoordeling van de GGD dermate ziek blijken dat zorg en eventuele opvang noodzakelijk is, krijgen dit.

Met betrekking tot de Vluchthaven

- Toen bleek dat de personen niet conform afspraak de Vluchthaven zouden verlaten, heeft de gemeente een beroep op de rechter gedaan om de beëindiging te kunnen afdwingen. De rechter spreekt zich vrijdag a.s. uit over de ontruiming van de Vluchthaven. Indien de rechter de vordering van de gemeente tot ontruiming toewijst, dan kan de ontruiming op korte termijn (binnen enkele dagen) plaatsvinden. We willen echter nog niet teveel op de zaken vooruit lopen. Wel heeft u in uw brief aan de raad d.d. 27 mei al een vooruitblik gegeven.
- Het laatste half jaar (inmiddels al 7 maanden) is de groep vreemdelingen uit ‘de groep van 159’ bij wijze van pilot opgevangen het voormalige huis van bewaring aan de Havenstraat. In de Vluchthaven hebben de personen in een situatie van relatieve rust, met begeleiding kunnen werken aan hun toekomst Er zijn cursussen aangeboden, de juridische mogelijkheden zijn onderzocht en waar nodig is (medische) hulp verleend.
- Over het gebruik van de Vluchthaven zijn afspraken gemaakt met de staatssecretaris en met elk van de vreemdelingen. Het was vooraf bekend dat de opvang tijdelijk zou zijn. Langer gebruik van het pand is geen optie omdat

het pand een andere bestemming krijgt en er geen personeel is om het pand veilig draaiende te houden. Ook hebben we bij de evaluatie van de Vluchthaven geconcludeerd dat het niet wenselijk is om een grote, diverse groep op één locatie op te vangen. In de Vluchthaven was sprake van groepsdruk om niet mee te werken aan een oplossing. Dit heeft er mogelijk toe geleid dat een aantal mensen niet de stappen heeft gezet die ze hadden kunnen zetten.

Continueren van opvang voor kwetsbaren, terugkeerders en personen die een Hasa hebben ingediend.

- De opvang van een aantal personen wordt gecontinueerd op een andere locatie. Deze personen worden voorafgaand aan de beëindiging van de Vluchthaven verhuisd. Het gaat om:
    1. **Kwetsbaren (Walborg)**. Personen die naar beoordeling door de GGD dermate kwetsbaar/ziek zijn dat opvang noodzakelijk is (6). Deze personen hebben veelal psychische problemen die een belemmering zijn bij het opbouwen van een zelfstandige toekomst.
    2. **Terugkeerders (Walborg)**. Een aantal personen (8) heeft aangegeven te willen terugkeren en kan dit ook op korte termijn realiseren. Deze personen worden voor de korte periode totdat zij daadwerkelijk terugkeren opgevangen. Overigens vertrekt er nog deze week een persoon uit de Vluchthaven naar het land van herkomst.
    3. **Personen die een Hasa hebben ingediend**. De personen die een herhaald asielverzoek hebben ingediend, wordt opvang aangeboden in het VBL in Ter Apel. Het vrijheidsbeperkende regime is voor deze groep niet van toepassing.

- Over de kwetsbaren kunt u aangeven dat slechts een beperkt aantal potentieel kwetsbare personen door de GGD is beoordeeld. Helaas kan van een grote groep potentiële kwetsbaren/zieken de medische situatie niet worden beoordeeld omdat de advocaat van de groep heeft geadviseerd om de machtigingen van de GGD niet te ondertekenen.
- Zonder deze machtiging kan de GGD niet over de noodzakelijke medische gegevens beschikken om te kunnen beoordelen of iemand dusdanig ziek is dat opvang noodzakelijk is.

- De gemeente heeft de advocaat meerdere malen opgeroepen om de machtigingen alsnog te laten onderteken. Dit heeft ertoe geleid dat slechts één persoon de benodigde machtiging heeft ondertekend. Als de machtigingen niet worden ondertekend, zullen potentieel zeer kwetsbare mensen op straat komen te staan. Dit is een zeer kwalijke zaak!

**Kan het college aangeven hoe het staat met de uitvoering van het initiatiefvoorstel "Perspectief bieden: een proactief vreemdelingenbeleid", daar er in het college-akkoord budget voor is gereserveerd? Wat zijn de precieze afspraken die het nieuwe college hieromtrent gemaakt heeft?**

- De lijn uit het initiatiefvoorstel en de bestuurlijke reactie zijn meegenomen bij de totstandkoming van de Vluchthaven. Hiermee zijn al een aantal onderdelen uit het initiatiefvoorstel gerealiseerd, zij het nu voor een beperkte groep (terugkeerbegeleiding, opvang kwetsbaren, loket (casusoverleggen met alle betrokken partijen waaronder, Vluchtelingenwerk, GGD, DT&V en IND).
- Wij beraden ons, mede op basis van de ervaringen uit de Vluchthaven op een structurele invulling van het Programma Vreemdelingen. Daarnaast is en blijft er zorg en waar nodig onderdak voor kwetsbaren waarvan na de GGD beoordeling opvang noodzakelijk blijkt. *Passief: de 1.7 miljoen structureel voor het program vreemdelingen. is in het college-akkoord ondergebracht bij de wethouder zorg en niet bij u. Dit vergt aandacht in de verdere uitwerking.*
- Het College heeft onlang ingestemd om de mogelijkheid van een bed-bad-broodvoorziening (nachtopvang) te onderzoeken. Dit zou zo snel mogelijk van de grond moeten komen, maar eerder dan na de zomer zal het zeker niet zijn. *Passief: Een BBB-voorziening brengt kosten met zich mee die niet zijn meebegroot in het Programma Vreemdelingen en geen onderdeel uitmaken van het college-akkoord.*
- We kunnen als gemeente alleen een (onderdak)voorziening treffen als we daar redelijke, maar wel zakelijke voorwaarden aan verbinden. De stad beschikt niet over de geldelijke middelen en niet over de fysieke mogelijkheden om iedere ongedocumenteerde vreemdeling "basisvoorzieningen" te kunnen bieden. 100 % de "immediate measure" van de ECSR volgen kunnen we niet aan. Op korte termijn wordt er een

beslissing van de Raad van Ministers over “het handelen van de Staat” verwacht.

- Het is redelijk om inzet en medewerking te verwachten van de kant van de vreemdeling als er een beroep wordt gedaan op de overheid. Er mag sprake zijn van een “Fair Balance” als het gaat om inspanningen van de vreemdeling en overheid.
- In samenspraak met G4 en VNG zal verder worden gewerkt aan het treffen van voorzieningen en de bijbehorende regels en kaders. Dan denken we ook aan kortdurende voorzieningen in de steden voor mensen die willen terugkeren als aanvulling op de VBL van het Rijk. Het bovenstaande ligt in de lijn van Programma Vreemdelingen.

**Komen de mensen die nu in de Vluchthaven verblijven in aanmerking voor de opvangfaciliteit uit genoemd initiatiefvoorstel?**

- In beginsel komen ook de personen uit de Vluchthaven in aanmerking voor de voorzieningen die onder het programma vreemdelingen vallen. Echter, we kunnen ons voorstellen dat er ook andere personen zijn die gebruik willen maken van een dergelijke faciliteit (met een beperkte capaciteit) en die nog niet eerder een aanbod hebben gekregen van de gemeente.